



Asian Productivity Organization “The APO in the News”

Name of publication: bangkoknews.com (8 August 2013, Thailand)

Posted on: 9 August 2013

Page:

<http://www.bangkokbiznews.com/home/detail/business/hr/20130808/522204/index.html>

ธุรกิจ : HR Management

วันที่ 8 สิงหาคม 2556 13:51

ธุรกิจเกษตรไทยในยุคสะดวกซื้อ

โดย : ชไมดา ภรณ์ระไพ



ภาพประกอบข่าว

มีความท้าทายนานัปการรออยู่เบื้องหน้า ศาถามก็คือ ธุรกิจเกษตรต้องเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือและก้าวข้ามอย่างไร

ปัจจุบันประเทศไทยเรานั้นได้รับการยกย่องว่ามีความเข้มแข็งในเรื่องของธุรกิจการเกษตร ในวงเล็บที่ว่าเมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ ในกลุ่มอาเซียน

สิ่งหนึ่งที่สามารถยืนยันได้ก็คือ การที่องค์กรเพิ่มผลผลิตแห่งเอเชีย (Asian Productivity Organization:APO) กำหนดให้ไทยเป็นเจ้าภาพการจัดการประชุมและทำเวิร์คชอปในหัวข้อ Advanced Agribusiness Management for Executives and Managers of SMEs (มีตัวแทนจากกลุ่มประเทศสมาชิกมาเข้าร่วม 13 ประเทศ)

อย่างไรก็ดี คงเคยได้ยินได้ฟังกันอยู่บ่อย ๆ ว่า การเป็นแชมป์ไม่ยากเท่ากับการรักษาแชมป์ เพราะธุรกิจการเกษตรก็มีความท้าทายนานัปการรออยู่เบื้องหน้า ศาถามก็คือ จะต้องเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือและก้าวข้ามได้อย่างไร

อย่างไรก็ดี คงเคยได้ยินได้ฟังกันอยู่บ่อย ๆ ว่า การเป็นแชมป์ไม่ยากเท่ากับการรักษาแชมป์ เพราะธุรกิจการเกษตรก็มีความท้าทายนานัปประการอยู่เบื้องหน้า คำถามก็คือ จะต้องเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือและก้าวข้ามได้อย่างไร

เมื่อเร็วๆ นี้ สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ สถาบันเครือข่ายของกระทรวงอุตสาหกรรม ในฐานะสมาชิกของ APO จัดให้สื่อมวลชนได้มีโอกาสสัมภาษณ์พิเศษกับผู้เชี่ยวชาญสาขาธุรกิจการเกษตร ได้แก่ "สุวรรณ เจริญเสาวภาคย์" รักษาการแทนผู้อำนวยการสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ "ศาสตราจารย์ รอล์ฟ คริสต์" ผู้อำนวยการสถาบันนานาชาติคอร์เนล เพื่ออาหาร การเกษตร และการพัฒนา และศาสตราจารย์ด้านระบบเศรษฐกิจของตลาดเกิดใหม่ (Emerging Markets) มหาวิทยาลัยคอร์เนล ประเทศสหรัฐอเมริกา "ศาสตราจารย์ ลุย ตีวนากราเซีย" รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการและคณบดีคณะธุรกิจที่ มหาวิทยาลัยพิลิตา ฮาลาแพน (Universitas Pelita Harapan) ประเทศอินโดนีเซีย โดยมี "ดร.ณัฏฐ์ เอ็ดเวิร์ดส์" นายกสมาคมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางอาหารแห่งประเทศไทย หรือโฟสแตต (FOSTAT) เป็นผู้ดำเนินการสัมภาษณ์

อะไรคือความท้าทายสำคัญของธุรกิจการเกษตร?

ในฐานะมุมมองจากโลกตะวันตก ศ. รอล์ฟ คริสต์ บอกว่ามุมมองของเขามีอยู่ 4 เรื่อง ด้วยกัน เรื่องแรก ก็คือเทคโนโลยี ที่มาในรูปของสารสนเทศ, ไบโอเทคโนโลยี, นาโนเทคโนโลยี ฯลฯ เรื่องที่สอง นโยบายของทางภาครัฐ ทั้งในเรื่องของความปลอดภัยของอาหาร และกระทั่งการกีดกันทางการค้า เรื่องที่สาม สิ่งแวดล้อม ซึ่งในเวลานี้ทั่วโลกกำลังมุ่งหน้าไปสู่คำว่าความยั่งยืนทั้งสิ้น และเรื่องที่สี่ ก็คือ เรื่องของทรัพยากรมนุษย์ที่ต้องมีคุณภาพ

ขณะที่มุมมองจากโลกตะวันออก ศ. ลุย ตีวนากราเซีย กล่าวว่า ความท้าทายสำหรับเขาคงเป็นจำนวนคนบนโลกที่เพิ่มขึ้นทุกวัน และนั่นก็ย่อมหมายถึง จำนวนการผลิตทางการเกษตรจำเป็นต้องเพิ่มจำนวนขึ้นเป็นทวีคูณ ซึ่งเขาแนะนำว่าต้องอาศัยการพัฒนาศักยภาพและภาวะผู้นำของคนที่อยู่ในห่วงโซ่คุณค่า และควรมองไกลไปถึงเรื่องความยั่งยืน นั่นเป็นเพราะในการบริหารจัดการเพื่อก่อให้เกิดผลผลิตที่ย่อมต้องสร้างผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง

อะไรคือแนวโน้มหรือทิศทางในการดำเนินธุรกิจเกษตรของฝั่งตะวันตก และของประเทศกลุ่มอาเซียน?

ศ. รอล์ฟ คริสต์ กล่าวว่า ในวันนี้โลกไม่ได้แยกความเป็นตะวันออกและตะวันตกอีกต่อไป เนื่องจากสิ่งที่เกิดและกำลังจะเกิดขึ้นล้วนเป็นภาพที่เหมือนกัน นั่นคือ "ภาพของการอพยพเคลื่อนย้ายของคนชนบทเข้ามาอยู่ในเมืองใหญ่ๆ และเมืองหลวง" ไลฟ์สไตล์ของคนจึงยึดติดกับความสะดวกสบาย การกินดี อยู่ดีมีสุข

อีกทั้งปฏิเสธไม่ได้ว่าในวันนี้มี "ซูเปอร์มาร์เก็ต" เปิดบริการอยู่ทั่วทุกมุมโลก เพราะในวันนี้เป็นโลกยุคของการ "สะดวกซื้อ" ซึ่งทำให้เกิดเป็นระบบและเส้นทางมาตรฐานของการบริโภคเดียวกัน และเรื่องสุดท้ายที่ยังคงเป็นกระแสอย่างต่อเนื่อง ก็คือ "โลกร้อน" ซึ่งจะทำให้วงจรชีวิตของสัตว์ ตลอดจนพืชเกิดการเปลี่ยนแปลงไปอย่างสิ้นเชิง

ส่วน ศ. ลุย ตีวนากราเซีย มองเห็นว่าแนวโน้มสำคัญนั้นมีอยู่ 7 เรื่องด้วยกัน ดังต่อไปนี้

1. การเติบโตขึ้นของกลุ่มคนชั้นกลาง 2. การที่ประเทศที่พัฒนาแล้วเช่น อเมริกาและกลุ่มประเทศยุโรปเพิ่มแรงกดดันทางการค้าด้านการส่งออกกฎ ระเบียบเกี่ยวกับความปลอดภัยในสินค้ากลุ่มอาหารมากยิ่งขึ้น 3. การเติบโตของอาหารฮาลาล 4. เทคโนโลยีที่ก้าวหน้า 5. คู่แข่งขันที่ใหม่หยุดพัฒนาศักยภาพของตนเอง 6. ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และ 7. ความมั่นคงทางการเมือง

ในเวลาที่ผ่านมาประชากรโลกทั้งโลก องค์กรธุรกิจเกษตรไทย จะสามารถแข่งขันและเติบโตอย่างยั่งยืนได้อย่างไร?

ทั้งสี่ท่านให้คำแนะนำว่า ความสำเร็จจะเกิดขึ้นก็ด้วยการยกระดับความสามารถ ด้วยการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงเพื่อให้องค์กรสามารถตอบสนองโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอยู่ตลอดเวลา

ความสำเร็จไม่อาจเกิดขึ้น หากขาดความร่วมมือร่วมใจไม่ว่าจะเป็นคนภายในองค์กร กระทั่งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ อาทิ คู่ค้า ลูกค้า ความสำเร็จ**ไม่อาจเกิดขึ้น** โดยการฝ่าฝืนกฎระเบียบ หรือนโยบายต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นอย่างภาครัฐ, ประเทศคู่ค้า, ซัพพลายเออร์ ฯลฯ ความสำเร็จ**ไม่อาจเกิดขึ้น** หากขาดความรอบคอบในการทำงาน ในกระบวนการทำงานควรคำนึงถึง P-D-C-A อยู่เสมอ

ความหมายของธุรกิจการเกษตร

หมายถึง กระบวนการทางธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสาขาเกษตรและสาขาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งครอบคลุมถึงการผลิตพืช การเลี้ยงสัตว์ การเพาะเลี้ยงสัตว์และจับสัตว์น้ำ รวมทั้งการผลิตปัจจัยการผลิตธุรกิจการรวบรวมสินค้าจากเกษตรกร การแปรรูป การขายปลีก การขายส่ง การเก็บรักษา การขนส่งสินค้าไปสู่ผู้บริโภค และผู้ใช้ภายในประเทศและต่างประเทศ และรวมถึงสินเชื่อ ส่วนความสำคัญของธุรกิจการเกษตรนั้นมีมากมาย เช่น เป็นแหล่งการค้าปัจจัยการผลิตการเกษตร, เป็นแหล่งวัตถุดิบ, เป็นแหล่งรายได้ของประเทศ, เป็นแหล่งแรงงานของประเทศ, เป็นมูลค่าที่สำคัญขององค์ประกอบและเป็นผลิตภัณฑ์ประชาชาติ เป็นต้น (ที่มา www.geocities.ws/economic_stou/docks/po13.ppt)